

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

Ալեքսանդր Իգոլկին (Մոսկվա) – Մոսկվայի պայմանագիրը Թուրքիայի հետ: Հայացք Ռուսաստանից 77 տարի անց (ռուսերեն)	3
Աշոտ Հայրունի – Յոհաննես Լեփսիուսի առաքելության վերջին պայքարն ու ծեռքբերումները	29
Տիգրան Սարուխանյան – Հայոց ցեղասպանության համար նյութական պատասխանատվության խնդիրը և Մեծ Բրիտանիան (1915–1924 թթ.)	50
Ռուբեն Եղիազարյան – Անգլիայի հայ գաղութը (1860–1920 թթ.)	65
Աելիտա Դոլուխանյան – Ֆրանսիացի ականավոր հայագետը (Մարի Բրոսսեի ծննդյան 200-ամյակի առթիվ)	88
Ռուլանդ Ավետիսյան – Գրական լեզվամտածողությունը Ռաֆֆու հրապարակախոսության մեջ	102
Ռախսա Խաչատրյան – Հայ ժողովրդական երգ-բանաստեղծությունների լեզուն, գեղարվեստաարտահայտչաձևերն ու միջոցները	111
Ալեքսան Կիրակոսյան – Տեղանունների բառարանի հինգհատորյակի հրատարակման առթիվ	125

II

Պողոս Խաչատրյան – Մխիթարյանների հետ Շահամիրյանների մատենագրական առնչությունների պատմությունից («Բառգիրք Հայկազեան լեզուի»-ն իբրև «Նոր տետրակի» աղբյուր)	128
Արմեն Այվազյան – Դազար Ջահկեցու գաղափարախոսությունը	138
Ջենմա Բառնասյան – Հայերենի բարբառներում «Ժամանակ» հասկացության բառանվանումների գործառական-ժազումնաբանական քննություն	155
Ռուզան Փալանջյան – Ամոմ կոչվող անուշահոտ բույսի արտադրությամբ հռչակված վայրի տեղորոշման փորձ	163
Նազիկ Հովհաննիսյան – Նորակազմ բառեր հոմանիշների միջինհայերենյան ծեռագիր բառարաններում	176
Ստեփան Եսայան – Այգեվանի բնակավայրի վաղ և միջին բրոնզե դարաշրջանի փոքր արձանիկները և հին հայկական քանդակագործության զարգացման որոշ առանձնահատկությունները (ռուսերեն)	183
Ժորես Խաչատրյան – Կավե արձանիկների պատկերագրությունը	194
Պավել Զոբանյան – Ուշագրավ վկայություն և մեկ ճշգրտում	205
Արտաշես Ալայան – Բուն հայկական մետաղագործական տերմինների ծագումը և ստուգաբանությունը	210

Արսեն Ղարազյոզյան – «Աղվանիւ» գյուղանվան ստուգաբանության հարցի շուրջ (ոուսերեն)	217
--	-----

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Մուրադ Օհանյան – Հայ ժողովրդի պատմության ցեղային շրջանի մասին	221
---	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Հրանտ Ավետիսյան – Գեներալներ Մ. Տ. Լորիս-Մելիքովի, Ա. Ա. Տեր-Ղուկասովի և Բ. Մ. Շելկովնիկովի նամակագրությունը (ոուսերեն)	250
--	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Էդուարդ Դանիելյան – Արամ Թովմյան. Մովսես Խորենացու հունական աղբյուրների խնդիրը	276
---	-----

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Նորայր Սարուխանյան – Ակադեմիկոս Գալուստ Գալոյան (ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)	281
Էմմա Կոստանդյան – Ակադեմիկոս Հրանտ Ավետիսյան (ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)	286

ԼՐԱՏՈՒ

Սերգեյ Ամիրյան – Հուշ-հանդիսություն՝ նվիրված Աշոտ Հարությունյանի ծննդյան 90-ամյակին	290
ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի տարեկան ընդհանուր ժողովը	294

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

Александр Иголкин (Москва) — Московский договор с Турцией. Взгляд из России через 77 лет (на русском языке)	3
Ашот Айруни — Последняя борьба и достижения миссии Иоганнеса Лепсиуса	29
Тигран Саруханян — Вопрос материальной ответственности за геноцид армян и Великобритания (1915—1924 гг.)	50
Рубен Егиазарян — Армянская колония в Англии (1860—1920 гг.)	65

Азлита Долуханян — Выдающийся французский арменовед (к 200-летию со дня рождения Мари Броссе)	88
Роланд Аветисян — Литературно-языковое мышление в публицистике Раффи	102
Раиса Хачатрян — Язык, художественные формы и способы выражения армянских народных песен-стихотворений	111
Алексан Киракосян — К изданию топонимического словаря в пяти томах	125

II

Погос Хачатрян — Из истории литературных связей Шаамирянов с мхитаристами ("Словарь армянского языка" как источник "Новой книги")	128
Армен Айвазян — Идеология Лазаря Джахкеци	138
Джемма Барнасян — Функционально-генетическое исследование наименований понятия "время" в армянских диалектах	155
Рузан Паланджян — Опыт локализации местности, известной производством душистого растения амом	163
Назик Оганесян — Новообразования в среднеармянских рукописных словарях синонимов	176
Степан Есаян — Мелкая пластика айгеванского поселения эпохи ранней и средней бронзы и некоторые особенности развития древнеармянской скульптуры	183
Жорес Хачатрян — Иконография глиняных статуэток	194
Павел Чобанян — Интересное свидетельство и одно уточнение	205
Арташес Алаян — Происхождение и этимология собственно армянских металлургических терминов	210
Армен Карагезян — К вопросу об этимологии ойконима "Агванлу" (на русском языке)	217

ОБСУЖДЕНИЯ

Мурад Оганян — О племенном периоде истории армянского народа	221
--	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Грант Аветисян — Переписка между генералами М. Т. Лорис-Меликовым, А. А. Тер-Гукасовым и Б. М. Шелковниковым (на русском языке)	250
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

Эдуард Даниелян — Арам Топчян. Проблема греческих источников Мовсеса Хоренаци	276
---	-----

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Норайр Сарухян – Академик Галуст Галоян (к 75-летию со дня рождения)	281
Эмиа Костандян – Академик Грант Аветисян (к 75-летию со дня рождения)	286

ХРОНИКА

Сергей Амирян – Торжественное заседание, посвященное 90-летию со дня рождения Ашота Арутюняна	290
Годичное общее собрание Национальной Академии наук РА	294

CONTENTS

ARTICLES, REPORTS

I

Alexander Igolkin (Moscow) – The Moscow Treaty with Turkey: A View from Russia 77 Years Later (in Russian)	3
Ashot Hayruni – The Last Struggle and Achievements of Johannes Lepsius's Mission	29
Tigran Sarukhanyan – The Question of Financial Responsibility for the Armenian Genocide and Great Britain (1915-1924)	50
Ruben Yeghiazaryan – Armenian Colony in England (1860-1920)	65
Aelita Dolukhanyan – The Prominent French Armenologist (to the bicentenary of Mane Brosset's birth)	88
Roland Avetisyan – Literary-Linguistic Thinking in Raffi's Publicism	102
Raisa Khachatryan – The Language, Artistic Forms and Means of Expression of the Armenian Folk Song-Poems	111
Alexan Kirakosyan – To the Edition of the Toponymical Dictionary in Five Volumes	125

II

Poghos Khachatryan – From the History of the Shahamirians' Literary Ties with the Mekhitarists ("Haikazian language Word Book" as a source of the "New Note book")	128
Armen Aivazyán – The Ideology of Ghazar Jahketsi	138
Jemma Barnasyan – Functional-Genetic Investigation of the Names of the Notion "Time" in Armenian Dialects	155
Ruzan Palanjyan – An Attempt to Localize the District Famous for the Production of an Aromatic Plant Amomum	163
Nazik Hovhannisyan – Neologisms in the Middle Armenian Manuscript Dictionaries of Synonyms	176

Stepan Yesayan – Some Peculiarities of the Development of the Ancient Armenian Fine Art of the Early and Middle Bronze Ages of the Aygevan Settlement (in Russian).....	183
Zhores Khachatryan – The Iconography of Clay Figurines.....	194
Pavel Chobanyan – An Interesting Evidence and a Definition.....	205
Artashes Alayan – The Origin and Etymology of Proper Armenian Metallurgical Terms.....	210
Armen Gharagyozyan – To the Question of the Etymology of “Aghvanlu” Village Name (in Russian).....	217

DISCUSSIONS

Murad Ohanyan – About the Tribal Period of the History of the Armenians.....	221
---	-----

PUBLICATIONS

Hrant Avetisyan – Correspondence between the Generals M. T. Loris-Melikov, A. A. Ter-Ghukasov and B. M. Shelkovnikov (in Russian).....	250
---	-----

BOOK REVIEWS

Edward Danielyan – Aram Topchyan: The Problem of Movses Khorenatsi's Greek Sources.....	276
--	-----

JUBILEE DATES

Norayr Sarukhanyan – Academician Galust Galoyan (to the 75th birth anniversary).....	281
Emma Kostandyan – Academician Hrant Avetisyan (to the 75th birth anniversary).....	286

NEWS

Sergey Amiryan – Grand Meeting Dedicated to Ashot Harutyunyan's 90th Birth Anniversary.....	290
Annual General Meeting of the National Academy of Sciences of RA	294